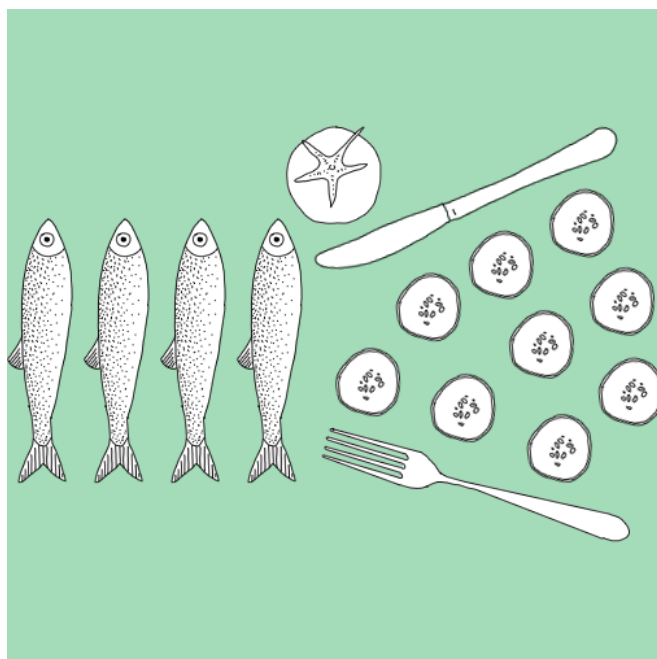

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

SURÓWKA czy SAŁATKA

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

SURÓWKA – jak sama nazwa wskazuje – to ‘sałatka z surowych warzyw lub owoców’, a więc pewien szczególny rodzaj sałatki: każda SURÓWKA jest SAŁATKĄ, ale nie każda SAŁATKA jest SURÓWKĄ. Dlatego możemy mówić o surówce ze świeżych owoców (choć częściej używa się określenia ‘sałatka owocowa’), o surówce z pomidorów i o surówce z kiszonej kapusty, ale nie o „surówce z gotowanych buraków”. Takie połączenie to błąd językowy. SAŁATKA to w zasadzie każda ‘zimna potrawa złożona z wymieszanych, drobno pokrojonych składników’, choć w większości sałatek przeważają składniki roślinne. Dawniej w tym znaczeniu używano słowa SAŁATA. Ponad 100 lat temu Wiktor Gomulicki pisał o „sałacie śledziowej”, podawanej w restauracji na Trembackiej w Warszawie, zaś od Brücknera wiemy, że „sałatę ogórkową «mizerią» przeżywano”. Z czasem znaczenie zaczęło się specjalizować, tak że odróżniano SAŁATĘ (warzywa surowe) od JARZYNY (warzyw gotowanych): „Liście cykorii są jadalne: na surowo – jako sałata, gotowane – jako jarzyna”, pisał Dyakowski. Dzisiaj słowa SAŁATA używamy już tylko na określenie samej rośliny lub potrawy wyłącznie z niej przygotowanej.